

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Инна Иванова Пелева,

ПУ „Паисий Хилендарски”

относно материалите, представени в конкурса

за заемане на академичната длъжност ‘**доцент**’

в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 2. Хуманитарни науки,

професионално направление 2.1. Филология

(Теория и история на литературата – литература за деца и юноши)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник (бр. 94, 25.11.2016 г.) и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” за нуждите на *Катедра по история на литературата и сравнително литературознание* към Филологическия факултет на ПУ, **като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Аделина Любомирова Странджева** (*Катедра по история на литературата и сравнително литературознание, ФФ на ПУ*).

Със заповед № Р33-343 от 24.01.2017 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски” съм определена за член на Научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘**доцент**’ в ПУ, област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (*Теория и история на литературата – литература за деца и юноши*), обявен за нуждите на Катедра ИЛСЛ към ФФ на ПУ.

Гл. ас. д-р Аделина Странджева е предоставила всички необходими за работата на Научното жури документи и материали по конкурса; те са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Кандидатът е предложил за разглеждане общо 13 труда, всичките публикувани в периода 2008 – 2016 година (две от споменатите публикации са в чужди научни издания).

Най-обемното сред изследванията, с които д-р Странджева се представя в рамките на конкурса, е **„Историята на изкуството като археология – един учебник на Йоаким Груев и неговите културноисторически импликации”**.

Авторският текст на колегата представлява детайлен и многопосочен аналитичен коментар на ръкописния учебник на Йоаким Груев „Познания от археология” (1861), който възрожденски учебник до момента никога не е бивал обект

на литературоведско проучване. Кандидатът е разчел ръкописа и го е подготвил за публикуване, като освен с тази трудна задача се е справил по респектиращ начин и с още една: текстът на Груев (той повтаря – вероятно и адаптира – все още неатрибутиран оригинал) е снабден с внушителен обяснителен апарат, без който бъдещите читатели на възрожденското помагало биха имали проблеми (незначителни или пък по-сериозни) при контакта със съдържанието му.

Находката е безспорно много ценна – още повече че освен ръкописа на Груев колегата Странджева е проучила и два други документа, свързани с него (те също са ръкописни): става дума за ученически тетрадки/записи, малко или повече дублиращи Груевия текст, от които може да се съди за методическите практики, за конкретното протичане на образователния процес в Пловдивското епархийско училище, каквото е в началото на 1860-те.

В аналитичния си коментар към изследвания възрожденски артефакт колегата прави археографско описание на документа, обглежда съдържателния и понятийния му състав, контекстуализира го в различни перспективи (история на образователната институция, в която известният възроженец, преподавайки, е използвал ръкописната си книга; биографичен път и културноградителска дейност на Йоаким Груев; учебна книжнина, създавана през Възраждането; съотносимост на знанието, прокламирано от българското помагало, и това, което – в същото време – постулира европейската научна мисъл относно „археологията” и относно репертоара ѝ от тези; изобщо ‘1861’ като „място” на синхроничност, в което се срещат местни и световни събития от разнообразни редове... В целостта си текстът на д-р Странджева ни запознава изчерпателно както с първия (и за дълго останал самотен) български учебник по естетика и история на културата и изкуството, така и с перипетиите на изследователското дирене, с алгоритмите и технологията на научния труд, чийто плод е убедителният авторски текст на колегата. Естественят завършек на този години развивал се академичен проект би било издаването на Йоаким-Груевия учебник, и то непременно „в комплект” с научнокритичния коментар на д-р Странджева и с изработения от нея научносправочен апарат към възрожденския ръкопис. Искрено се надявам, че такова издание е не само постижимо, ами и ще се появи съвсем скоро.

Някои от останалите публикации, представящи кандидата в конкурса, разработват възлови твърдения или отделни тематични ядра от обемната студия върху учебника на Груев; други се занимават с по-частни или по-обща проблеми изобщо на културата на Българското възраждане; трети са пряко свързани със съвременния

образователен процес у нас (колегата Странджева е съавтор на учебници по литература за средното училище). И в двете групи публикации (адресираните към академичната хуманитаристка общност и предназначените за подрастващите ученици) д-р Странджева е прецизен при боравенето с научните факти автор и добронамерен, толерантен помощник при запознаването със (или преосмислянето на) творба, проблем, културен процес или научна идея. Комуникабилността на текстовете на колегата е една от особено ценните им характеристики. Отношението на д-р Странджева към научната традиция, към вече написаното по един или друг научен казус, което отношение е засвидетелствано в академичните ѝ публикации, също им придава характерна допълнителна стойност: текстовете ѝ (освен собствени наблюдения и изводи) предлагат обемна ретроспектива на казаното „по темата”, а и демонстрират автентичен етически ангажимент към другите работещи в съответното научно поле. Признание за приносното в изследователската работа на кандидата е и уважението на литературоведската микрогилдия (тази на „възрожденците”) към колегата; споменатата професионална общност категорично разпознава д-р Странджева като „свой”.

Освен като изследовател с професионализиран интерес към фолклора и фолклористиката, културата и литературата на Българското възраждане, българската и чуждата литература за деца и юноши, познавам вече от много години Аделина Странджева и като колега преподавател. И като ръководител на семинари, и като лектор по различни дисциплини в два наши факултета (и във филиалите на ПУ) тя винаги е успявала да инициира продуктивен диалог със студентите си (била е рецензент или ръководител на ред успешно защитени дипломни работи). И също така е от хората, чиито личностни качества (работоспособност, коректност, вяност към професионалната етика) определено правят институционалното ежедневие по-леко и по-ведро.

В заключение ще потвърдя, че документите и материалите, предоставени за разглеждане от гл. ас. д-р Аделина Странджева заради настоящия конкурс, **отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.**

Кандидатът има педагогически стаж в системата на средното образование и най-вече в Пловдивския университет; във връзка с конкурса д-р Странджева е представила пред Научното жури значителен брой трудове, публикувани след присъждането на

ОНС ‘доктор’, които имат висока научна стойност, както и разработки с приложно-педагогически характер.

Постигнатите от гл. ас. д-р Аделина Странджева резултати в учебната и в изследователската дейност съответстват на специфичните изисквания на Филологическия факултет на ПУ, приети във връзка с Правилника на университета за приложение на ЗРАСРБ.

Имайки предвид казаното дотук, давам убедено своята **положителна оценка** за изявите на кандидата като учен и като преподавател и **препоръчвам на уважаемото Научно жури да изготви доклад предложение до Факултетския съвет на Филологическия факултет за избор на главен асистент доктор Аделина Любомирова Странджева на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (*Теория и история на литературата – литература за деца и юноши*).**

8.03.2017 г.

Пловдив

Изготвил становището:

Проф. дфн Инна Пелева